

Младеновачки Глас

Информације и огласи

2 4 0 6 2 2 5 1

ДИГИТАЛНО ИЗДАЊЕ

БРОЈ 607

19. децембар 2025.

У Младеновцу одржан састанак СКГО
**Подршка и унапређење
положаја Рома**

**Донирајте монахињама
које брину о деци са
сметњама у развоју** страна 2

Добра весст за наше академске грађане
**Ранг листа студената који
имају право на стипендију
за школску 2025/2026.**

**Један тренутак може
спасити живот
„Упозори, па помози“** страна 3

Савети пољопривредницима
**Битни momenti за производњу
и чување силаже**

**Отворен јавни позив за улагања
у подизање засада воћа** страна 5

У корак са временом
Мој ChatGPT-5 и ја /3 страна 6

Спорт: Одбојка, Прва лига Србије
Бодови отишли у Љиг
Празник рвања за најмлађе рваче страна 6

**Добро
пази,
ВОЗ
НАИЛАЗИ!**

Одржан састанак мрежа СКГО Подршка и унапређење положаја Рома

Заменик председника Скупштине Града Београда Игор Јовановић учествовао је на састанку Мреже за социјалну заштиту и Мреже за ромска питања Сталне конференције градова и општина.

Мреже СКГО представљају платформу која окупља јединице локалне самоуправе широм Србије око заједничких тема, омогућавајући размену искустава и унапређење пракси у области за коју су формиране. Циљ састанка је упознавање локалних самоуправа са новинама у систему праћења и извештавања о пружању услуга социјалне заштите на локалном нивоу. Састанак се организује у оквиру пројекта „Подршка одрживим услугама социјалне заштите у заједници и политикама укључивања на локалном нивоу“, који спроводи СКГО и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, а који финансира Европска унија у оквиру националног програма ИПА 2020. Игор Јовановић је том приликом изразио задовољство што је ово окупљање организовано на самом крају године и пред новогодишње празнике, и то око теме која најбоље говори о томе „какво друштво желимо да градимо, друштво засновано на одрживим услугама социјалне заштите у заједници и инклузивним локалним политикама“.

– Крај године је прилика да подвучемо црту. Била је ово изазовна година за наше заједнице: економски притисци, растуће разлике и несигурност највише погађају управо најрањивије грађане. Али, истовремено видимо и нешто друго: велики труд људи који раде у систему социјалне заштите, у локалним самоуправама, на унапређењу положаја ромске заједнице и у цивилном сектору. Људи који не одустају од идеје да свака особа заслужује подршку и шансу. Локална самоуправа је место на којем се најбоље види да ли политика функционише. Ако услуга помоћи у кући за старије ради, ако дете са сметњама у развоју има личног пратиоца, ако породица у ризику добије правовремену подршку, ако особама са инвалидитетом олакшамо свакодневни живот, ако Роми и Ромкиње осете да их систем не заобилази, онда знамо да наш рад има смисла и да мењамо живот људи – рекао је Јовановић.

Улога СКГО мрежа, укључујући и Мрежу за ромска питања, је кључна: – Оне повезују људе који раде на терену, који размењују знање и стварају решења која заиста могу да заживе у локалним срединама. Инклузија Рома и Ромкиња је област у којој управо локални ниво има пресудну улогу. Напредак је немогућ без снажних тимова на терену, међусекторске сарадње и стабилног финансирања услуга које допиру до заједнице. А реалност је да Роми и Ромкиње у многим срединама живе у најтежим условима, суочени истовремено са сиромаштвом, дискриминацијом и слабијим приступом услугама. Ако услуге социјалне заштите нису доступне њима, онда нису заиста инклузивне – истакао је Јовановић.

Нагласио је да сада отварамо простор за разговор о томе како да унапредимо квалитет постојећих услуга, развијемо нове тамо где недостају и обезбедимо њихову дугорочну одрживост планирањем, стандардима, обукама, праћењем ефеката и партнерским финансирањем.

– Верујем да ћемо разменом искустава додатно ојачати оно што је највећа снага локалних самоуправа – спремност за учење, мењање и оснаживање своје заједнице у непосредном раду са грађанима. На нама је да људима понудимо више од формалних процедура, првенствено пажњу, разумевање и квалитетне услуге које им омогућавају достојанственији и самосталнији живот. Зато хајде да овај састанак буде и један наш заједнички договор да у наредној години наставимо да градимо услуге које су доступне, квалитетне и одрживе, и да водимо политике које никога не остављају по страни, ни децу, ни старе, ни особе са инвалидитетом, ни Роми и Ромкиње, ни било коју другу групу која је изложена ризицима и искључености. Уверен сам да ће данашњи разговори, примери добре праксе и отворена дискусија донети конкретне идеје које можемо применити већ од јануара, било да је реч о финансирању, јачању локалних тимова, координацији са центрима за социјални рад или унапређењу услуга у ромским насељима – рекао је Јовановић. На крају изразио велику захвалност учесницима састанка на свему што су током ове године урадили за своје заједнице.

– Пред нама је нова година пуна посла и изазова, али и шанси да будемо још бољи, храбрији и посвећенији – закључио је заменик председника Скупштине Града Београда.

М. Г.

Донирајте монахињама које брину о деци са сметњама у развоју

У данима Божићног поста, док се припремамо за рођење Христа, отворимо своја срца за оне којима је помоћ најпотребнија. Са манастиром Свете Петке сарађујемо већ 10 година, бринући заједно о деци без родитеља и деци са посебним потребама.

Манастир је једно од десетак места којима желимо да донесемо божићну радост у оквиру нашег годишњег пројекта, посвећеног деци са сметњама у развоју и малишанима без родитеља. Молимо вас, помозите нам да им заједно улепшамо празнике.

• PayPal:

https://www.paypal.com/donate?hosted_button_id=TDDDCJ336H3MQ

• Dinarski račun: 265-1610310006606-88

• Kartica: <https://28jun.org/donate>

Ваша донација иде директно онима којима је најпотребнија.

Позив младеновачким ђацима-првацима

Новогодишњи ликовни конкурс

Агенција за безбедност саобраћаја Републике Србије расписала је „Новогодишњи ликовни конкурс“ за ученике првог разреда основне школе на тему „Безбедан саобраћај мојим очима“, са циљем да се кроз креативни израз подигне свест о значају правилног и одговорног учешћа у саобраћају, као и да се подстакне развој културе безбедности саобраћаја код деце од најранијег узраста.

Право учешћа имају сви ученици првог разреда основних школа у Републици Србији, а сваки ученик може да конкурише једним радом. Радови се шаљу на адресу Агенције за безбедност саобраћаја, Булевар Михајла Пупина 2, Београд, најкасније до 22. децембра 2025. године, док ће победници бити проглашени до краја јануара 2026. године. Стручна комисија ће пажљиво прегледати и вредновати радове, а победнике чекају вредне награде.

Тема конкурса омогућава деци да прикажу како изгледа безбедан саобраћај из њихове перспективе, а ученици имају слободу да бирају мотив, део пута, правило или ситуацију која је за њих важна и све друге елементе који, према њиховом виђењу, доприносе безбедности. Умајући у виду да нам се ближе новогодишњи и божићни празници, радови би требало да буду у празничном духу.

Позивамо младеновачке прваке да учествују у овом креативном изазову. Верујемо да ће својим трудом и маштом представити Младеновац на најлепши начин.

Ранг листу студената који имају право на стипендију за школску 2025/26

Јована Стајић, Биолошки факултет, Београд,	14,95
Софија Марић, Медицински факултет, Београд	14,75
Нађа Бошњакковић, Медицински факултет, Београд	14,42
Вук Обрадовић, Медицински факултет, Београд	14,36
Анђела Петровић, Технолошко-металуршки фак. Београд	14,33
Лазар Радивојевић, Медицински факултет, Београд	14,27
Николина Милутиновић, Факултет за образовање учитеља и васпитача, Београд	14,19
Душан Радојичић, Медицински факултет, Београд	14,00
Милица Димитријевић, Факултет за образовање учитеља и васпитача, Београд	14,00
Татјана Николић, Хемијски факултет, Београд	14,00
Александар Нововић, Правни факултет, Београд	14,00
Никола Величковић, Пољопривредни факултет, Београд	13,78
Хана Николетић, Архитектонски факултет, Београд	13,68
Ана Видосављевић, Електротехнички факултет, Београд	13,54
Ирена Павловић, Факултет за образовање учитеља и васпитача, Београд	13,54
Марија Александрић, Медиински факултет, Београд	13,50
Петар Ивановић, Факултет политичких наука, Београд	13,50
Даница Вујић, Правни факултет, Београд	13,38
Нађа Петровић, Филозофски факултет, Београд	13,35
Милица Милошевић, Електротехнички факултет, Београд	13,31
Исидора Јовановић, Филолошки факултет, Београд	13,17
Лука Вујић, Криминалистичко-полијски факултет, Земун	13,10
Мања Стојановић, Хемијски факултет, Београд	13,05
Дајана Глишић, Факултет педагошких наука, Јагодина	13,04
Растко Глишић, Рударско-геолошки факултет, Београд	12,80
Кристина Окетић, Факултет за образовање учитеља и васпитача, Београд	12,67
Александра Чупић, Хемијски факултет, Београд	12,59
Анђела Лазаревић, Факултет за образовање учитеља и васпитача, Београд	12,58
Сара Глишић, Филолошки факултет, Београд	12,57

На утврђену ранг листу учесници конкурса могу поднети приговор председнику ГО Младеновац у року од 8 дана од дана објављивања листе.

Нови систем наплате паркирања

Због преласка на нови систем наплате паркирања, постоји могућност да поједини грађани који имају важеће месечне карте добију доплатну паркинг карту. Из ЈКП „Паркинг сервис Младеновац“ објашњавају да је разлог томе техничко усаглашавање новог система, те да ће све рекламације грађана са важећим месечним картама бити уредно уважене. Становници који добију доплатну карту, а поседују месечну, могу уложити рекламацију у Служби за рекламације у просторијама „Паркинг сервиса“. Рекламације се могу пријавити и на број телефона 011/8230-043

Један тренутак може спасити живо

„Упозори, па помози“

У сарадњи са Агенцијом за безбедност саобраћаја и Црвеним крстом Србије организована је едукативну трибину за ученике Техничке школе у оквиру националне кампање „Упозори, па помози“, како би младима пренели знања, искуства и вештине које у пресудним тренуцима могу спасити живота. Новинарка Деа Ђурђевић поделила је своје искуство из саобраћајне незгоде коју је доживела пре седам година. Описала је тренутак када је директно ударио аутобус, тренутке након тога, борбу за живот, време проведено у болници и дуг пут опоравка, пренесећи снажну поруку да један тренутак одговорности може спасити животе. Кроз личну причу и практичне вежбе волонтера Црвеног крста, младима из Техничке школе објашњено је како да се понашају у случају саобраћајне незгоде, како да заштите себе и помогну другима и препознају тренутак када је неопходно пружити прву помоћ до доласка надлежних служби. У саобаћају, храброст је одговорност, не брзина! Мењамо навике – чувамо животе

Акција Агенције за безбедност саобраћаја Нулта толеранција за бахатост у саобраћају

Од почетка ове године, на путевима Србије живот је изгубило 390 особа, док је повређених у саобраћајним незгодама чак 15.320. „Када казна за вођњу под утицајем алкохола која односи животе буде 40 година затвора, нико неће олако сести за волан ако зна да је попио и гутљај алкохола” поручио је Стаматовић. Увођење трајног одузимања возила, без обзира чије је власништво, као и драстично повећање новчаних казни, начини су да се ова крвава статистика заустави, уз континуирано спровођење превентивних активности. Казне - без права на попуст, без милости. Агенција за безбедност саобраћаја, заједно са Министарством унутрашњих послова - Управом саобраћајне полиције, већ ради на постављању нових стационарних и мобилних радара, који ће бележити не само прекорачење брзине, већ и коришћење телефона током вођење, као и неvezивање сигурносног појаса. „Уређаји су већ набављени, а њихово пуштање у рад очекујемо убрзо. Апелујем на све учеснике у саобраћају - поштујте прописе, јер ће казне стизати и без присуства полиције! Поштујте прописе због своје безбедности, као и безбедности свих у саобраћају. Залагаћемо се за промену закона по којем ће се бахати возачи који возе под дејством алкохола посебно санкционисати, а новчане казне бити знатно веће. Нема оправдања да седнете за волан ако сте попили и једну чашицу алкохола. Наша мисија је јасна - нулта толеранција према бахатости и несавесности и знатно веће казне за саобраћајне прекршаје”, истакао је Стаматовић.

Агенција за безбедност саобраћаја Републике Србије

Значајан јубилеј КУД Шумадија из Влашке 45 година са вама

У Спортско рекреативном центру „Љубомир Ивановић Геца” у Младеновцу КУД „Шумадија” из Влашке одржао је јубиларни, годишњи концерт под називом „45 ГОДИНА СА ВАМА”. Пред више од 900 гледалаца представило се пет ансамбала, од ветерана па све до дечје школе фолклора. Концерт је отворен новом кореографијом „Игре из Црне Траве”, а након тога ветерани су

одиграли нашу лепу Шумадију, представили су се и вокални солисти ансамбла Предраг Воја и Ана, који су додатно употпунили и улепшали програм. На концерту се представила и женска певачка група друштва која активно ради пуне две године. Читав програм пратио је оркестар од чак 11 чланова, под управом школованог музичара Милоша Живоиновић.

На крају, програм је завршен Врањанском свитом и емотивним текстом о постојању друштва, сала је одисала емоцијом и духом традиције. После концерта добили смо само речи хвале, јер овакав концерт град није видео у скорије време. Након програма, прославу и обележавање рођендана наставили смо у мотелу „Шумадија” са пријатељима друштва и свим члановима.

Овај концерт само је почетак једне лепе ере која нас очекује. Ансамбл сада иде на колективни одмор, а у јануару крећу припреме за наш летњи Међународни фестивал. До следећег виђења, поздрављају вас ваши Шумадинци.

Виктор Тодоровић

Корисни савети Проблеми са ПМС - јавите се лекару

Симптоми ПМС су: раздражљивост, љутња, немир, осећај страха, честе промене расположења, безвољност, умор и осећај недостатка енергије, поремећај сна, отоци и осећај надутости стомака, надуте и осетљиве груди, главобоља, осећај глади и потреба за слатком храном... Тегобе се могу разликовати од месеца до месеца, али и током живота. Неке жене с годинама имају израженије симптоме, док се некима тегобе смањују. Могу бити толико изражене да ремете породични и социјални живот. Симптоми се могу јавити одмах после овулације, то јест у средини менструалног циклуса, али могу бити и само неколико дана пре менструалног крварења. Најчешће је погоршање пред менструацију и тегобе пролазе по добијању крварења или другог-трећег дана

менструалног крварења. Жене које из одређених разлога немају овулацију немају ни ПМС симптоме. Симптоми неких психијатријских болести се могу погоршати пред менструацију, и то треба дијагностички и терапијски раздвојити од ПМС. Не постоји дијагностички или лабораторијски тест који је карактеристичан за ПМС. Ниво хормона је исти код жена са симптомима ПМС, као и код жена које немају те тегобе. То није психијатријско обољење, већ једно „хормонално стање”. Зашто долази до ПМС? После овулације долази до повећаног лучења хормона прогестерона, док се концентрација хормона естрогена смањује. Ниво тих хормона је исти код жена с предменструалним синдромом и без њега, али се претпоставља да су неке жене „осетљивије” на прогестерон. Друго објашњење је везано за сигнале у централном нервном систему, пре свега сигнале везане за серотонин систем. Серотонин смањује раздражљивост, страх, немир и агресивност. Доказано је да супстанце

које повећавају концентрацију серотонина у крви смањују симптоме предменструалног синдрома и предменструалног дисфоричког синдрома.

Терапија Жене које имају хормонску спиралу могу имати израженије симптоме, док се код неких тегобе јављају по престанку узимања таблета за контрацепцију. Током узимања пилула за контрацепцију нема овулације, тако да нема ни ПМС. Терапија контрацептивним таблетама које садрже супстанцу дросперинон се показала ефективном у терапији предменструалног синдрома. Физичка активност и тренинг могу да ублаже симптоме. Терапија обично почиње од средине менструалног циклуса и прекида се по добијању крварења. Ефекат по симптоме ПМС се види већ после једног дана терапије. Може се узимати и само неколико дана када су најизраженији симптоми.

Мр Рх Биљана Мушавцић

Савети пољопривредницима

Битни моменти за производњу и чување силаже

Подизање укупне сточарске производње, а посебно производње млека, што је свима нама циљ је незамисливо без довољне количне спремљене кабасте хране као што је сено, сенажа и кукурузна силажа од целе биљке кукуруза. Мора се водити рачуна о производњи и чувању кукурузне силаже која има неколико важних момената, а ти момент у справљању и чувању силаже су: правилан избор хибрида (да дају висок удео зрна у укупној маси, висок принос укупне суве материје, да је стабилан у производњи и да има високу сварљивост). Тражене вредности испуњавају силажни кукурузи. Тих хибрида има разних ФАО група зрења и одличних других особина. - Бирање парцела које задовољавају тражене услове за производњу и постизање пројектованих приноса, - поштовање броја биљака по јединици површине, - одређивање правог момента и начина жетве (најповољније је када је однос суве материје 34-37% у укупној маси силаже), - брзина пуњења, сабијања и покривања силаже у великој мери утиче на правилан ток ферментације.

Силажа мора очувати свој квалитет кроз дужи временски период и не сме постати погодна средина за развој штетних микроорганизама. Најчешћи и најозбиљнији проблем који изазива пропадање силаже је улазак ваздуха и продор аеробних микроорганизама. Ваздух продира у силажу кроз случајно настале отворе, због пропусности фолије, због лоше прекривености ивичних делова, а највише у фази узимања масе са чеоне стране. У тим условима квасци, бактерије а у каснијој фази и плесни се врло брзо развијају на рачун најквалитетнијих и најхрањивијих делова силаже. То врло лоше утиче на квалитет силаже а самим тим и на производну способност животиња.

У случају да се продор ваздуха не заустави на прави начин кварење силаже може захватити велики део масе посебно ивичне делове. Тај слој треба уклонити пошто, ако се употреби у исхрани животиња, може бити отровна. Из тог разлога треба све урадити како би се спречио продор ваздуха у силос за време чувања, а то се постиже правилним паковањем и покривањем силаже и то фолијом тако да се елиминишу сви доводи ваздуха и да се оптерети нечим тешким: земља, гуме, гумене траке, вреће са песком и потрошне силаже, површину за узимање силаже треба чисто пресећи да би се спречило кварење, а дневно треба узимати 15-30цм да не би дошло до кварења на месту пресека, а за то је најбоље користити секаче. Силажу треба давати одмах након узимања из силоса. Кварење силаже због присуства ваздуха може се спречити правилним газдовањем у силосу од тренутка припремања силажне масе до почетка и током потрошње.

Дил. ині. Милош Николешић, ПССС Београд

Конкурс је за пољопривреднике

IPARD III: Отворен јавни позив за улагања у подизање и опремање засада воћа

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Управа за аграрна плаћања расписало је Четврти јавни позив за подношење захтева за одобравање пројеката за подстицаје у оквиру Мере 1 IPARD III програма. Предмет овог Јавног позива обухвата инвестиције у физичку имовину и прихватљиве трошкове за подизање и обнављање производних засада воћа, као и за подизање нових матичних засада воћа виших фитосанитарних категорија садног материјала. Све наведене инвестиције морају бити у складу са Прилогом 1 Правилника, који дефинише листу прихватљивих инвестиција и трошкова у физичку имовину пољопривредних газдинстава у оквиру IPARD III програма.

Јавни позив обухвата и улагања у набавку опреме, али искључиво у оквиру инвестиција за производне и пратеће просторе и објекте који су директно у функцији производње воћа и садног материјала воћа. Опрема намењена складишним објектима, као и опрема за дигитализацију производње, није предмет овог Јавног позива. За реализацију Четвртог IPARD III јавног позива опредељена су средства у укупном износу од 1.172.400.000,00 динара.

Висина подстицаја износи од 60 одсто до 75 одсто прихватљивих трошкова инвестиције. Процент подршке зависи од тога да ли је подносилац захтева млади пољопривредник или произвођач сертификованих органских производа, да ли се пољопривредно газдинство налази у планинском подручју, као и од тога да ли је инвестиција повезана са управљањем отпадом и отпадним водама или са производњом и складиштењем енергије из обновљивих извора.

Конкурс је отворен до 31. децембра 2025. године и обухвата инвестиције у подизање и опремање вишегодишњих производних и матичних засада воћа, као и набавку нове опреме у функцији ове производње. Кроз овај позив, корисници могу остварити ИПАРД подстицаје у износу од 20.000 до 1.000.000 евра. (По једном захтеву, без обзира на укупну вредност предметне инвестиције, корисник може остварити право на ИПАРД подстицаје до максималног номиналног износа од 1.000.000 евра.)

Комплетан текст Јавног позива доступан је на интернет страници Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде на адреси као и на интернет страници Управе за аграрна плаћања на линку <https://uap.gov.rs/javni-pozivi-ipard-iii/>. Детаљне информације за конкурсање можете пронаћи на линку <https://uap.gov.rs/wp-content/uploads/2025/12/Javni-poziv-1.pdf>.

Додатне информације у вези са расписаним Јавним позивом могу се добити путем Инфо-центра Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, на телефоне 011/260-79-60 и 011/260-79-61, као и путем контакт центра Управе за аграрна плаћања, на телефоне 011/30-20-100 и 011/30-20-101, сваког радног дана у периоду од 7.30 до 15.30 часова.

Одбојка: Прва лига Србије Младеновац - Спартак 2:3

(20:25, 25:19, 25:17, 18:25, 13:15)

Младеновчани нису успели да наставе првенствену ниску победу у овогодшњем првенственом циклусу Прве лиге Србије. После шест узатопних победа, вечерас је уследио пораз од традиционално неугодног Спартака из Љига. У неизвесној и исцрпљујућој утакмици, гости су успели да остваре победу од 3:2 (20:25, 25:19, 25:17, 18:25 и 13:15) иако се стекао утисак да Младеновчани имају на својој страни моментум после одличне игре у другом и трећем сету. Очигледно проблем изостанка играча због болести одразио се у завршници сусрета кад су гости деловали свежије и надахнутије што је крунисано у одлучујућем петом сету. ОК Младеновац је после десет кола на петом месту са 20 бодова и сет-количником 26:16.

У 11. колу, у четвртак, 18. децембра од 20 сати, у Спортском центру, ОК Младеновац дочекује Нови Сад, екипу која је последња на табели са само једном победом.

Драјан Николић Гула / М. Г.

Рвање Празник рвања за најмлађе рваче

У организацији рвачког клуба „Љубомир Ивановић - Геца“ и Рвачког Савеза Београда, одржан је десети јубиларни позивни турнир Трофеј Младеновац за најмлађе (узраст у5, у7, у9 и у11 година. На турниру је учествовало 108 најмлађих рвача из десет клубова (Раднички Крагујевац, Раднички Београд, „Змајеви“ Петроваци и клубови из Београда Железничар, Црвена Звезда, Партизан, Дорћол, Вождовац и Победник БГ, уз домаћина рвачки клуб „Љубомир Ивановић - Геца“). Турнир је организован по систему група по четири такмичара у категорији тако да би сви полетарци добили медаље и дипломе. Турнир је имао за циљ да сва деца имају по три борбе и у већини су појединци први пут имали такмичење. Одржан у основној школи „Живомир Савковић“ у Ковачевцу и овим путем захваљујемо се наставном особљу и целом колективу школе са којима клуб има изузетну сарадњу. Наш луб је наступио са 27 бораца и освојио 10 златних, 8 сребрних и 9 бронзаних медаља. Сви клубови су добили пехаре, јер су сви пбедили. За најбољег судију проглашен је Обрад Вукић, а најбољи тренери су Сретеновић и Милош Питулић. Правду је делио и судија са највећом лиценцом UWW-а Немања Томић који је помогао и око организације турнира. Не треба заборавити и нашег младог судију Лазара Јовановића који је такође дао свој велики удео око такмичења. Овим турниром је уједно обележена је и годишњица клуба (57 година рада). На турниру са екипама су били и Дејан Рајић председник скупштине РСС, као и Младен Кеџман потпредседник РСС.

Рвачки клуб „Љубомир Ивановић Геца“

У корак са временом

Како почети
користити ВИ
за 5 минута?

Многи људи се још увек устручавају да користе вештачку интелигенцију зато што мисле да је компликована. Истина је потпуно другачија: ВИ се може користити одмах, без икаквог подешавања и без техничког знања. Довољно је само неколико минута. Ево практичног водича – први кораци за свакога.

1. ОТВОРИТЕ АПЛИКАЦИЈУ ИЛИ САЈТ

Да бисте користили ВИ, потребни су: било који телефон, било који рачунар и интернет веза Отворите ChatGPT и поставите прво питање – исто као када разговарате са пријатељем.

2. ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НОРМАЛНИМ ЈЕЗИКОМ

Не треба стручан речник. Можете писати као што бисте рекли наглас: „Објасни ми ово једноставно.“ „Како да решим овај проблем?“ „Напиши ми упутство.“ ВИ одлично разуме свакодневни говор.

3. ТРАЖИТЕ ТАЧАН ФОРМАТ

Ако желите текст, рецепте, упутство, објашњење, листу задатака, превод или анализу – само реците: „Напиши као листу.“ „Среди текст.“ „Објасни укратко.“ „Дај пример.“ Што прецизније кажете, бољи је резултат.

4. КОРИСТИТЕ ВИ ЗА СВЕ ШТО ПИТАТЕ ГООГЛЕ

Све што бисте иначе тражили на интернету, ВИ може да објасни брже и јасније. На пример: симптоми, али без медицинских дијагноза, историјске чињенице, техничка упутства, како да решите проблем на телефону, како нешто поправити... ВИ је као паметнији, љубазнији претраживач.

5. НЕ ПЛАШИТЕ СЕ ГРЕШАКА

Ако одговор није добар, можете рећи: „Појасни боље.“ „Скрати ово.“ „Направи једноставније.“ „Поновите другим речима.“ ВИ се не љути, не замера и увек ради док не будете задовољни.

6. КОРИСТИТЕ ЈЕ СВАКИ ДАН, ПО МАЛО

Што чешће користите ВИ, она вам даје боље, тачније и личније одговоре. Након неколико дана, постаће природан део живота – као телефон или рачунар.

7. ЗАШТО ЈЕ ChatGPT-5.2 НАЈБОЉИ ЗА ПОЧЕТАК

Зато што је: најједноставнији за коришћење, најприближнији разговору са човеком, најпрецизнији у објашњењима, најбезбеднији и најстабилнији, најбољи за фотографије, текст и свакодневне задатке Не тражи посебна подешавања – само га отворите и питате.

ЗАКЉУЧАК

За почетак са ВИ нису потребни курсеви, предзнање или техничко искуство. Довољна је радозналост – и једно питање. Вештачка интелигенција је данас најпријатнији и најкориснији помоћник у раду и животу.

Припремили: ChatGPT-5 и Слободан Сиџанковић Лицко

За љубитеље паса

Васпитање паса (2)

Како да научимо штене да се одазива на своје име? Понављање његовог имена при дозивању навићи ће полако штене да на њега реагује. Али, ви ћете касније желети да вас штене послуша и дође само и на невербалну команду. Будите стрпљиви код ове и сваке будуће команде. Трик са гласом је веома ефикасан. Говорите му смиреним и пријатељским гласом. У почетку, понекад, чучните када му издајете команде да бисте били на приближно истом нивоу са њим. Иако искључиво инстинктивно, пас ће реаговати на такво опхођење. Временом ће пас схватити да, када му нешто кажете, ви то и мислите места. Но, пас ће и вас тестирати. И, када га позовете, може се догодити да не реагује, односно да вас намерно игнорише из различитих разлога, као што је, на пример и обично, тренутна заокупљеност нечим што га више интересује. Немојте дозволити да то тако прође! То није тако безазлено као што вам може изгледати у том тренутку. Пас ће то схватити као да вас може занемарити, да се може понашати по сопственој вољи. Јер, пас вас мора слушати увек и за његово и за ваше добро. Од његове послушности може да зависи како ће се нека евентуално лоша ситуација завршити. Необичан преокрет у понашању Некада су се пси узгајали да би радили и помагали човеку. То је значило да су пси морали да се троше, и физички и ментално, и на тај начин зараде своје „парче хлеба“. Онда се догодио - преокрет. Храњећи их и штитећи од опасности и болести човек је, током прошлих векова, учинио све да његовом четвороножном љубимцу живот постане једноличан и досадан! То је, потом, довело до проблематичних понашања данашњих паса. Али, разјаснимо то одмах: за фрустрирајуће и проблематично понашање нису криви пси већ ми који нисмо знали или хтели да их правилно васпитамо и обучимо.

(Наставиће се)

Душан Мариновић www.natura.rs

ИЗДАВАЊЕ СТАНОВИ - КУЋЕ

Смештаји у Младеновцу.

063/310-205

ИЗДАЈЕМ стан, празан, 2 ТА пећи, први спрат, стара градња, код ДИС-а, улица Вука Караџића. Цена: 180€ месечно.

064/105-34-82

СТАНОВИ КУПОВИНА - ПРОДАЈА

ПРОДАЈЕМ двособан стан, од 54м², други спрат, празан, одмах усељив, ЦГ, тераса и лођа, укњижен. Цена 1230€ по квадрату.

064/113-11-95

ПРОДАЈЕМ стан 50м², трећи спрат, централно грејање, насеље „25. мај“. Могућа замена за мањи стан ниже спратности, уз доплату.

062/885-44-91

КУЋЕ ПРОДАЈА - КУПОВИНА

КУЋА 100м²+18м²+гаража и кућа 77м² са 4 ара плаца. Комплетна инфраструктура. У близини школа, обданиште. Може замена за стан у Београду или Младеновцу, уз доплату.

063/8021-979

На данашњи дан, 19. децембар:

1741. - Умро је руски поморац и истраживач данског порекла Витус Беринг. По њему је северни део Тихог океана назван Берингово море, као и пролаз који спаја Северно море с Тихим океаном.

1793. - Генерал Наполеон Бонапарта добио је прву значајну битку када је од Енглеза преузео Тулон.

1905. - Усвојен је први устав Црне Горе, „Никољдански устав“, којим је држава конституисана као уставна монархија.

1941. - После неуспеле офанзиве на Москву у Другом светском рату, вођа нациста Адолф Хитлер је сменио команданта немачких копнених трупа фелдмаршала Валтера фон Браухича.

1946. - У Индокини је војска под вођством Хо Ши Мина започела рат против француских колонијалних трупа.

1950. - Савет НАТО-а именовоао је америчког генерала Двајта Ајзенхауера врховним командантом снага НАТО у Европи.

1965. - Са 54,5 процената гласова бирача, Шарл де Гол је победио на председничким изборима у Француској Франсоа Митерана.

1984. - Британски и кинески премијери Маргарет Тачер и Џао Цијанг потписали су у Пекингу споразум према којем Хонгконг од 1. јула 1997. прелази под суверенитет Кине.

1991. - Република Српска Крајина прогласила је Книн за главни град, а дотадашњи председник владе Милан Бабић преузео је функцију председника Републике.

1995. - Први војници из Русије стигли су у Босну да би се укључили у мисију очувања мира, која је по одлуци Савета безбедности УН поверена снагама НАТО.

1996. - Умро је Марчело Мастојани, звезда италијанске кинематографије: „Девојке са Шпанског трга“, „Сладак живот“, „Осам и по“, „Приватан живот“, „Брак на италијански начин“...

2013. - Умрла је Ружица Сокић, позоришна, филмска и ТВ глумица, добитница Златне арене у Пули и Добричинг прстена за животно дело. Била је стална чланица ансамбла београдског позоришта Атеље 212.

ПРОДАЈЕМ КУЋУ: Породична стамбена зграда у Кораћици, Јовиска, етажно грејање, подрум, приземље и поткровље, 106м². Помоћни објекат 51м². Све легализовано. Земљиште у грађевинском подручју, асфалт, улично осветљење. Усељиво. **063/8222-603**

КУПУЈЕМ мању кућу или сеоско домаћинство у околини Младеновца: Село Младеновац, Ковачевац, Иванча, Влашка, Пружатовач.... **064/326-1940**

ПРОДАЈЕМ плац од 5 ари и 7м² у улици Николе Тесле. **065/66-83-808**

ПРОДАЈЕМ плац од 58 ари у Малом Пожаревцу у грађевинској зони, поред пута са тврдом подлогом. Вода градска и струја у близини. Погодно за градњу. Цена погодна. Власник 1/1. **066/930-25-74**

ПРОДАЈЕМ имање од 71 ар у Кораћици, Јовиски крај, 1 км од главног пута, власник 1/1. Струја, бунар, укњижено. Озидана кућа од сипорекса. Цена по ару 500€. **064/167-10-34**

ПЛАЦЕВИ

ПРОДАЈЕМ три плаца у Неменикућама - Сопот, укупне површине 108 ари, викенд насеље, дозвољена градња. Сва инфраструктура до плаца, прелеп поглед на Космај. На крају плаца поток и шума. КП 1063/1; 1036/2; 1064/7. **065/8222-605**

НЕ ПРЕТРЧАВАЈ ЖИВОТ, ПРЕЋИ НА ПЕШАЧКИ!

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

www.abs.gov.rs